

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z GEOGRAFII

System oceniania jest zgodny z:

Ustawą o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r. (t. j. Dz. U. z 2016 r. poz. 1943 z późn. zmianami).

Rozporządzeniem MEN z dnia 3 sierpnia 2017 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1534).

Ocenianiem wewnątrzszkolnym zawartym w statucie szkoły.

1. Przedmiotem oceny ucznia są:

- wiadomości,
- umiejętności,
- przygotowanie do zajęć,
- aktywność,
- podejmowanie samodzielnych zadań i inicjatyw w zdobywaniu wiedzy,
- frekwencja na lekcjach według ogólnie przyjętych zasad klasyfikacji.

2. Formy sprawdzania wiedzy:

A) Sprawdziany i testy po zakończeniu każdego działu zapisywane są w dzienniku na tydzień przed terminem i sprawdzane w ciągu 2 tygodni (w przypadku nieobecności nauczyciela termin ten wydłuża się o czas jego nieobecności). Nie przewiduje się ww. form sprawdzania wiedzy na dwa tygodnie przed wystawieniem oceny rocznej. W przypadku nieobecności ucznia jego obowiązkiem jest zaliczenie sprawdzianu w okresie dwóch tygodni od powrotu do szkoły (po tym terminie uczeń pisze sprawdzian na pierwszej lekcji bez wcześniejszej zapowiedzi ze strony nauczyciela). Każda ocena z poprawy wpisywana jest do dziennika. Sprawdziany uczeń może poprawiać tylko raz. Uczeń otrzymuje do wglądu sprawdzoną i ocenioną pracę; ocena jest uzasadniana, a po omówieniu wyników uczeń oddaje pracę nauczycielowi, który przechowuje prace i udostępnia je zainteresowanym rodzicom. Prace przechowywane są do końca roku szkolnego. Każdy sprawdzian musi zostać zaliczony w formie ustalonej z nauczycielem. Brak zaliczenia pracy pisemnej nauczyciel oznacza wpisując w rubrykę ocen „0”. Po upływie dwóch tygodni, od pojawienia się takiego wpisu w dzienniku i/lub powrotu ucznia po dłuższej nieobecności do szkoły, nauczyciel wpisuje w miejsce „0” ocenę ndst. Prace klasowe, testy wagi 5 są obowiązkowe. Jeśli uczeń nie dopełni tego obowiązku, średnia ocen śródrocznych bądź końcowo rocznych zostanie obniżona o 0,4 za każdym razem. Uczeń, który przychodzi do szkoły w dniu sprawdzianu po nieobecności co najmniej 2-tygodniowej (usprawiedliwionej nieobecności), może uzgodnić z nauczycielem inny termin napisania sprawdzianu. Ucieczka ze sprawdzianu i kartkówki przez ucznia traktowana jest jako odmowa odpowiedzi w formie pisemnej i równoznaczna z wystawieniem mu oceny ndst.

B) Kartkówki obejmują materiał z trzech ostatnich tematów (bez zapowiedzi), które pisze cała klasa.

C) Odpowiedzi ustne – materiał z trzech ostatnich tematów. Odmowa odpowiedzi ustnej przez ucznia jest równoznaczna z wystawieniem mu oceny ndst.

D) Prace domowe - kontrolowane na bieżąco (za brak zadania domowego uczeń otrzymuje minusa. Pięć minusów oznacza, że uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną). Każdorazowy brak zadania domowego powoduje wpisanie do dziennika elektronicznego „-”. Po uzbieraniu pięciu minusów uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną z aktywności wagi 2.

E) Obserwacja uczniów w czasie pracy na lekcji.

F) Aktywność (brak pracy na lekcji skutkuje otrzymaniem minusa. Pięć minusów oznacza, że uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną). Pięć plusów z aktywności na lekcji oznacza ocenę bardzo dobrą. Każdorazowe wykonanie dodatkowego zadania uczeń otrzymuje do dziennika elektronicznego „+”.

G) Prezentacje multimedialne, referaty.

H) Praca w grupach.

I) Prace uczniów wykraczające poza ustalenia programowe, osiągnięcia w konkursach – bieżąca ocena celująca.

3. Kryteria oceniania prac pisemnych.

Prace pisemne mogą być oceniane dwójako: oceną sumującą lub oceną kształtującą (OK).

Przed każdą pracą pisemną uczniowie są informowani o zakresie materiału, stopniu trudności i kryteriach oceniania co najmniej z tygodniowym wyprzedzeniem.

W przypadku stwierdzenia niesamodzielności pracy podczas pracy kontrolnej lub kartkówki, nauczyciel odbiera pracę i stawia uczniowi ocenę niedostateczną.

Uczeń ma obowiązek prowadzić zeszyt przedmiotowy

Typy zadań występujących w pracach pisemnych i ich punktacja:

- zadania zamknięte wielokrotnego wyboru, na dobieranie, prawda-falsz i otwarte z luką punktowane najczęściej 1 punktem za prawidłową odpowiedź,
- zadania otwarte rozszerzonej lub krótkiej wypowiedzi z wykorzystaniem materiału w postaci tekstów źródłowych, map geograficznych, rysunków schematycznych i danych statystycznych, sprawdzające umiejętności interpretacji, analizowania, klasyfikowania, wnioskowania i oceniania punktowane są większą liczbą punktów, w zależności od stopnia trudności.

Procentowe przeliczanie punktów na oceny:

- 0 - 30 % - niedostateczny
- 31 - 50 % - dopuszczający
- 51 - 74 % - dostateczny
- 75 - 90 % - dobry
- 91 - 99 % - bardzo dobry
- 99 - 100 % - celujący

Wobec uczniów o specyficznych potrzebach edukacyjnych nauczyciel, na podstawie opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej, dostosowuje stopień trudności zadań oraz kryteria ocen do możliwości uczniów.

Przy ocenianiu prac pisemnych uczniów mających obniżone kryteria oceniania nauczyciel stosuje następujące zasady przeliczania punktów na ocenę:

- 1) poniżej 19% możliwych do uzyskania punktów - niedostateczny;

- 2) 20% - 39% - dopuszczający;
- 3) 40% - 54% - dostateczny;
- 4) 55% - 70% - dobry;
- 5) 71% - 89% - bardzo dobry;
- 6) 90% - 100% - celujący.

Każda ocena posiada swoją wagę:

Praca klasowa, test z całego działu – waga oceny 5

Sprawdzian – waga 4

Kartkówka, odpowiedź ustna, prezentacja – waga 3

Aktywność – waga 2

Praca w grupach, zeszyt przedmiotowy, zeszyt ćwiczeń, zadania domowe, pomoce – waga 1

Oceny bieżące i oceny klasyfikacyjne śródroczne ustala się w stopniach według skali:

- 1) stopień celujący – 6
- 2) stopień bardzo dobry – 5
- 3) stopień dobry – 4
- 4) stopień dostateczny – 3
- 5) stopień dopuszczający – 2
- 6) stopień niedostateczny – 1

W ocenianiu bieżącym dopuszcza się stosowanie „+” i „-”, gdzie „+” oznacza osiągnięcia ucznia bliższe wyższej kategorii wymagań, „-” niższej kategorii wymagań.

4. Zasady poprawiania ocen.

Uczeń ma prawo do poprawienia oceny z prac pisemnych jeden raz, w ciągu dwóch tygodni od momentu oddania pracy przez nauczyciela. Obydwie oceny są brane pod uwagę przy wystawianiu oceny semestralnej lub rocznej.

Uczeń ma obowiązek uzupełnić wiadomości oraz prace domowe z lekcji, na której nie był obecny.

Uczeń ma obowiązek zaliczyć każdą pracę kontrolną, której nie pisał z powodu usprawiedliwionej nieobecności, w ciągu dwóch tygodni. Jeśli nieobecność była nieusprawiedliwiona, uczeń może być pytany lub pisać pracę bez uprzedzenia. O formie zaliczania lub poprawiania decyduje nauczyciel.

Niezaliczone prace samodzielne lekcyjne uczeń musi poprawić na następnej lekcji. Jeśli tego nie zrobi, otrzymuje ocenę niedostateczną. Oceny z odpowiedzi ustnych nie podlegają poprawie.

Niedostateczną ocenę śródroczną uczeń powinien poprawić w ciągu miesiąca. Szczegóły dotyczące poprawy uczeń uzgadnia z nauczycielem.

5. Nieprzygotowanie do lekcji.

Uczeń może dwa razy w semestrze zgłosić nieprzygotowanie do lekcji. Każde następne nieprzygotowanie skutkuje otrzymaniem minusa. Jeśli uczeń zbiera takich minusów pięć to otrzymuje ocenę niedostateczną.

Uczeń, który ma „szczęśliwy numer” może być zwolniony z kartkówki, prasówki i odpytywania.

6. Oceny semestralne i roczne.

Oceny semestralne i roczne ustala się na podstawie średniej ważonej ocen cząstkowych. Średnie ważne poszczególnych stopni:

- powyżej 5,30	celujący
- powyżej 4,74 do 5,29	bardzo dobry
- powyżej 3,74 do 4,65	dobry
- powyżej 2,74 do 3,65	dostateczny
- powyżej 1,74 do 2,65	dopuszczający
- do 1,65	niedostateczny

Średnia ważona ocen cząstkowych stanowi tylko podstawę do ustalenia oceny śródrocznej i rocznej, ostateczna decyzja należy do nauczyciela.

Uczeń może nie otrzymać klasyfikacji z powodu ponad 50 % nieobecności na lekcjach. Nauczyciel proponuje ocenę na koniec półrocza lub roku szkolnego w terminie ustalonym w statucie szkoły.

Oceny klasyfikacyjne śródroczne i końcoworoczne są pełne.

Roczna ocena niedostateczna ustalona przez nauczyciela może być zmieniona w wyniku egzaminu poprawkowego.

7. Sposoby dokumentowania osiągnięć uczniów.

Osiągnięcia uczniów odnotowuje się w dzienniku elektronicznym Librus.

Dopuszcza się stosowanie następujących skrótów w dzienniku lekcyjnym: 1) np – uczeń nieprzygotowany; 2) bz – brak zadania; 3) 0 – uczeń nie pisał pracy pisemnej.

8. Informowanie rodziców.

Rodzice są informowani o postępach w nauce dziecka poprzez dostęp do dziennika elektronicznego (oceny, nieobecności, uwagi), a także na zebraniach z rodzicami w wyznaczonych terminach.

Rodzice są informowani o ocenach na każde życzenie (prace pisemne do wglądu u nauczyciela).

O przewidywanej semestralnej lub rocznej ocenie niedostatecznej rodzice będą powiadomieni na miesiąc przed klasyfikacją.

9. Przedmiotowy system oceniania podlegać będzie corocznej ewaluacji.

10. Kryteria ocen:

Wymagania edukacyjne na poszczególne stopnie szkolne z geografii:

1. Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który: - opanował wiadomości i umiejętności w bardzo wysokim stopniu, - prezentuje swoje wiadomości posługując się terminologią geograficzną, - formułuje problemy i rozwiązuje je w sposób twórczy, - stosuje swoje wiadomości w sytuacjach nietypowych, - samodzielnie planuje i przeprowadza obserwacje meteorologiczne i astronomiczne, - bardzo aktywnie uczestniczy w procesie lekcyjnym, - wykonuje twórcze prace, pomoce naukowe i potrafi je prezentować na terenie szkoły i poza nią, - w pracach pisemnych osiąga 98%-100% punktów możliwych do zdobycia i w pełni odpowiada na dodatkowe pytania, - odnosi sukcesy w konkursach geograficznych.
2. Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który: - opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności określone programem nauczania, - potrafi stosować zdobytą wiedzę do samodzielnego rozwiązywania problemów w nowych sytuacjach, - wykazuje się biegłą znajomością mapy fizycznej poszczególnych kontynentów oraz Polski, - potrafi charakteryzować środowisko przyrodnicze dowolnego obszaru na podstawie map i innych źródeł, - potrafi oceniać wpływ człowieka na środowisko przyrodnicze, - wyjaśnia przyczyny zróżnicowania środowiska przyrodniczego Ziemi, - rozwiązuje zadania astronomiczne, - aktywnie uczestniczy w procesie lekcyjnym, - w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 91% do 98% punktów możliwych do zdobycia.
3. Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który: - opanował wiadomości i umiejętności bardziej złożone i mniej przystępne, przydatne i użyteczne w szkolnej i pozaszkolnej działalności, - dostrzega, nazywa i wyjaśnia związki przyczynowo- skutkowe, - dostrzega i opisuje zróżnicowanie środowiska przyrodniczego Ziemi, - odczytuje główne cechy klimatu z wykresów lub tabel, - sprawnie posługuje się współrzędnymi geograficznymi i pojęciami geograficznymi, - porównuje treści map geograficznych, - jest aktywny na lekcji, - w pracach pisemnych osiąga od 76% do 90% punktów.
4. Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który: - opanował wiadomości i umiejętności przystępne, niezbyt złożone, najważniejsze w nauczaniu geografii, oraz takie które można wykorzystać w sytuacjach szkolnych i pozaszkolnych i wykorzystuje je przy niewielkiej pomocy nauczyciela, - z minimalną pomocą nauczyciela rozwiązuje typowe problemy, - analizuje podstawowe zależności, odczytuje informacje z map, - przejawia własną inicjatywę, - próbuje porównywać, wnioskować, - wykazuje się aktywnością w stopniu zadowalającym, - w przypadku prac pisemnych osiąga od 51% do 75% punktów.
5. Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który: - opanował jedynie minimum wiedzy i umiejętności określonych programem, ale nie przekreślają one możliwości dalszego kształcenia, - większość ćwiczeń i poleceń wykonuje z pomocą nauczyciela, - jest mało aktywny na lekcji, - przejawia gotowość do poprawy ocen niedostatecznych, - w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 34% do 50% punktów.

6. Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który: - nie opanował wiadomości i umiejętności określanych podstawami programowymi, koniecznymi do dalszego kształcenia, - wykazuje się brakiem systematyczności w przyswajaniu wiedzy i wykonywaniu prac domowych,

- nie podejmuje próby rozwiązywania zadań o elementarnym stopniu trudności nawet przy pomocy nauczyciela, - wykazuje się bierną postawą na lekcji, - nie przejawia gotowości do poprawy ocen niedostatecznych, - w przypadku prac pisemnych osiąga od 0% do 33 % punktów.

WYMAGANIA DLA UCZNIÓW Z DYSFUNKCJAMI - uczniowi z dysleksją - wydłuża się czas na wykonanie zadania, pracy pisemnej (docenia się przede wszystkim wysiłek włożony w wykonanie różnych zadań) - ucznia z dysgrafią - w większym stopniu ocenia się na podstawie wypowiedzi ustnych, w pracach pisemnych ocenia się przede wszystkim ich treść (stronę merytoryczną) - w stosunku do ucznia, u którego stwierdzono specyficzne trudności w nauce uniemożliwiające sprostanie wymogom edukacyjnym wynikającym z realizowanego programu nauczania, potwierdzone pisemną opinią poradni psychologiczno-pedagogicznej lub innej upoważnionej do tego jednostki - nauczyciel stosuje obniżenie wymagań jednak są one nie mniejsze niż opisane wymagania na ocenę dopuszczającą.